

Plaats Middelburg
Datum 29 november 2011
Kenmerk 11118801
Afdeling Milieuhygiëne
Globiscode ZL066400061

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND

1. Inleiding

Dit besluit gaat over een bodemverontreiniging op de locatie:

Vlaamseweg ongenummerd te 's-Heer-Arendskerke. De locatie betreft twee kadastrale percelen weiland (U 427 en U 434) waar in het verleden verontreiniging als gevolg van de aanwezigheid van een (kleiduiven)schietbaan is ontstaan.

Het besluit is als volgt opgebouwd:

- algemene gegevens die zijn verstrekt bij de melding (hoofdstuk 2)
- de procedure waarmee dit besluit tot stand komt (hoofdstuk 3)
- overwegingen die ten grondslag liggen aan deze beschikking (hoofdstuk 4)
- het besluit (hoofdstuk 5)
- voorschriften (hoofdstuk 6)
- rechtsbescherming en inwerkingtreding (hoofdstuk 7)
- kadastrale registratie (hoofdstuk 8)

2. Melding

Gedeputeerde staten van Zeeland hebben op 17 augustus 2011 een melding als bedoeld in artikel 29 van de Wet bodembescherming (Wbb) ontvangen van provincie Zeeland.

De melder wil een uitspraak over de ernst van de verontreiniging en de spoedeisendheid van een sanering.

De melding omvat de volgende stukken, die deel uitmaken van deze beschikking:

- meldingsformulier van 17 augustus 2011;
- nader bodemonderzoek Vlaamseweg ong. incl. ponyweide te 's-Heer-Arendskerke; In opdracht van de provincie Zeeland opgesteld door ABO Milieuconsult BV d.d. 9 juni 2011; projectnummer GOE1000558 (de gemeente Goes was medeopdrachtgever voor wat betreft het onderzoek op het ponyweitje);
- memo opgesteld door provincie Zeeland met als onderwerp: risico van loodverontreiniging voor dieren op (voormalige) kleiduivenschietbanen d.d. 10 augustus 2011.

De melder verzocht om de volgende beschikkingen:

- vaststelling of er sprake is van een geval van ernstige verontreiniging (artikel 29 lid 1 Wbb);
- wanneer is vastgesteld dat het een geval van ernstige verontreiniging betreft:
 1. vaststelling of er sprake is van zodanige risico's voor mens, plant of dier of uit oogpunt van verspreiding dat spoedige sanering noodzakelijk is;
 2. bepaling wanneer uiterlijk met de sanering moet zijn begonnen (artikel 37 lid 1 en 2 Wbb).

3. Procedure

Algemeen

De ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken, hebben overeenkomstig de uniforme voorbereidingsprocedure, bedoeld in de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), van 6 oktober 2011 tot en met 16 november 2011 ter inzage gelegen bij de Directie Ruimte, Milieu en Water aan Het Groene Woud 1 te Middelburg en bij de gemeente Goes. Belanghebbenden konden gedurende de periode van ter inzage legging schriftelijk of mondeling hun zienswijze kenbaar maken. Het voornemen om deze beschikking te nemen is kenbaar gemaakt in een plaatselijk huis-aan-huisblad.

Op grond van de Wbb dient het bevoegd gezag uiterlijk binnen vijftien weken na ontvangst van de melding een definitieve beschikking af te geven.

Gegevens melding

De melding bevat voldoende gegevens om deze te kunnen beoordelen en een besluit te kunnen nemen.

4. Overwegingen die ten grondslag liggen aan deze beschikking

Beschrijving locatie

Achter de woningen aan de Vlaamseweg is in de periode van 1973 tot 1997 een schietbaan aanwezig geweest. Deze schietbaan bestond uit vijf onderdelen, waaronder een kleiduivenschietbaan en een hazenbaan. Er werd geschoten met loden kogeltjes. Deze kogeltjes kwamen terecht op drie landbouwpercelen. Het gebruik van kogeltjes zorgt voor een verontreiniging van de grond met lood. De restanten van de kleiduiden geven een verontreiniging van de grond met polycyclische aromaten.

In 2010 is de aanwezige bodemverontreiniging met lood op één perceel (kadastraal bekend als U 413) via ontgraving gesaneerd. Op de grens met het naastliggend perceel U 427 is ter herkenning op dit perceel een greppel gegraven. Op de twee andere percelen (kadastraal bekend als U 427 en U 434) is de verontreiniging nog aanwezig. Deze twee percelen zijn de laatste jaren in gebruik als grasland. Het gras wordt gemaaid en gebruikt als voer voor dieren.

De verontreiniging is ontstaan in de periode van 1973 – 1997. Dit is 15 jaar voor 1987 en 10 jaar na 1987. In het kader van de Wet bodembescherming beschouwen wij deze locatie niet als een nieuw geval van bodemverontreiniging. De meeste verontreiniging is namelijk veroorzaakt voor 1987.

Verontreinigingsbeeld

In het gebied waar de kogeltjes terecht zijn gekomen zijn eerder bodemonderzoeken uitgevoerd. In 1997 zijn door SGS EcoCare een verkennend, een heranalyse en een nader bodemonderzoek uitgevoerd. Uit de resultaten van deze onderzoeken bleek dat de bovengrond in diverse boringen boven de interventiewaarde verontreinigd was met lood. De resultaten van dit onderzoek zijn gebruikt voor het in 2010/2011 door ABO Milieuconsult uitgevoerde nader onderzoek.

Op de drie percelen zijn circa 100 ondiepe (0 – circa 0,5 m-mv) boringen uitgevoerd. Tijdens het veldwerk zijn in een groot aantal boringen op het oostelijk deel van perceel U 427 tot een diepte van 0,4 m stukjes kleiduif aangetroffen.

Met behulp van een XRF-analyzer zijn de grondmonsters in het veld geanalyseerd op het gehalte aan lood. De gegevens zijn gebruikt om de omvang van de verontreiniging af te bakenen. Een selectie van de grondmonsters is ook op het laboratorium volgens de normen geanalyseerd op lood en/of polycyclische aromaten. Uit de resultaten blijkt dat er in het algemeen via de NEN-analyse meer lood, circa een factor 2, wordt aangetroffen dan via de analyse met de XRF-analyzer. De resultaten zijn per analysemethode wel afzonderlijk onderling vergelijkbaar.

Uit de resultaten blijkt dat de verontreiniging met lood en/of polycyclische aromaten aanwezig is in de laag 0 – 0,4 m, dit is de bouwvoor. De hoogste gehalten worden aangetroffen in de noordwestelijke schietrichting nabij de scheidingslijn van de percelen U 427 en U 413. Tot een afstand van circa 150 meter gemeten vanaf de schiettoestellen wordt de interventiewaarde overschreden.

De bovengrond van de westelijke helft van het perceel U 427 is matig tot sterk verontreinigd met lood. Het bureau schat dat een oppervlakte van 23.100 m² verontreinigd is boven de achtergrondwaarde, waarvan circa 11.000 m² boven de interventiewaarde (4.379 m³).

De oostelijke helft is matig tot sterk verontreinigd met polycyclische aromaten. Het bureau schat dat de bovengrond met een oppervlakte van 9.233 m² in een laagdikte van gemiddeld 0,3 m sterk verontreinigd is. De omvang is dan 2.770 m³.

Gelet op de overlap schat het bureau in dat er van dit perceel een oppervlakte van 19.449 m² en een volume van 6.930 m³ boven de interventiewaarde verontreinigd is met lood en/of polycyclische aromaten.

De bovengrond van het perceel U 434 is over een oppervlakte van 4.300 m² matig tot sterk verontreinigd met lood. Opgemerkt moet worden dat op dit perceel maar één grondmonster via de NEN-analyse geanalyseerd is op lood. Dit monster was sterk verontreinigd. De andere grondmonsters zijn geanalyseerd via de XRF-analyzer. Volgens deze waarden is er sprake van een lichte tot matige verontreiniging met lood. Wanneer deze resultaten echter worden gecorrigeerd met de eerder vermelde factor twee, is er sprake van een matige tot sterke verontreiniging.

In de grondmonsters van de boringen op het perceel U 435 is geen verontreiniging aangetroffen.

De aangetroffen verontreiniging op het perceel U 413 is inmiddels gesaneerd.

In het centrum van de verontreinigingsvlek is een peilbuis geplaatst. Het grondwater hieruit was niet met lood verontreinigd.

Met de uitvoering van het nader onderzoek is de omvang van de verontreiniging van de voormalige schietbaan voldoende bepaald.

Toetsingskader geval van ernstige bodemverontreiniging

Of een geval van bodemverontreiniging al dan niet ernstig is, wordt beoordeeld aan de hand van de Circulaire bodemsanering 2009 (in werking getreden op 1 april 2009).

Volgens de Circulaire bodemsanering 2009 is er sprake van een geval van ernstige verontreiniging, indien voor ten minste één stof de gemiddelde gemeten concentratie van minimaal 25 m³ bodemvolume in het geval van bodemverontreiniging of 100 m³ poriën verzadigd bodemvolume in het geval van een grondwaterverontreiniging, hoger is dan de interventiewaarde.

Uit de in hoofdstuk 2 genoemde bodemonderzoeksrapporten blijkt dat in de bovengrond van de in hoofdstuk 1 genoemde percelen lood en/of polycyclische aromaten zijn aangetroffen in concentraties die hoger zijn dan de vastgestelde interventiewaarden over een oppervlakte van circa 23.000 m² en een bodemvolume van 7000 m³.

Conclusie

Voor grond worden de interventiewaarden voor lood en polycyclische aromaten overschreden in een bodemvolume van meer dan 25 m³.

Risicobeoordeling, spoed en saneringstijdstip

Indien sprake is van een ernstig geval van verontreiniging dient op grond van artikel 37, eerste lid, van de Wbb te worden vastgesteld of de sanering van het geval van verontreiniging spoedeisend is.

Er is sprake van een spoedeisende sanering indien bij het huidige dan wel voorgenomen gebruik van de bodem sprake is van risico's voor mens (humaan) of plant of dier (ecosystemen) of het risico van verspreiding van de verontreiniging. De toetsing of er sprake is van bovengenoemde risico's is gebaseerd op de Circulaire bodemsanering 2009 met als hulpmiddel het computerprogramma "Sanscrit". Alleen het deel van het perceel waar onaanvaardbare risico's zijn, wordt als spoedeisend beoordeeld.

Op basis van bovenstaande toetsing blijkt voor deze locatie het volgende:

er is geen sprake van de aanwezigheid van onaanvaardbare risico's voor de mens en voor verspreiding.

Er is op het perceel U 427 wel sprake van de aanwezigheid van onaanvaardbare ecologische risico's. Dit geldt zowel voor de verontreiniging met lood als voor de verontreiniging met polycyclische aromaten.

Voor landbouwgronden zijn speciale normen, namelijk de LAC-Signaalwaarden, opgesteld. Deze normen moeten schade aan landbouwgewassen voorkomen. Voor grasland ligt de norm voor lood op 150 mg/kg. Voor het perceel U 427 zijn de aangetroffen gehalten aan lood aanzienlijk hoger.

Het is bekend dat het gebruik als grasland ter plaatse van voormalige schietterreinen invloed kan hebben op de gezondheid van dieren bij beweiding en/of voeding. Of dit door de aanwezigheid van lood ook daadwerkelijk bij de Vlaamseweg het geval is, is niet uit te sluiten. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de eigenaar van het gras of hooi. Volgens de Voedsel en Warenautoriteit is het verboden om loodhoudende producten in de voedselketen te brengen.

Voor het perceel U 434 is er geen sprake van onaanvaardbare ecologische risico's.

Op basis van de aanwezigheid van onaanvaardbare ecologische risico's is de sanering van een deel van het geval van ernstige verontreiniging spoedeisend. Daar waar sprake is van onaanvaardbare risico's moeten deze zo snel mogelijk worden weggenomen. Tot het moment waarop deze risico's met de sanering definitief worden weggenomen, kunnen onaanvaardbare risico's worden beperkt door het nemen van tijdelijke beveiligingsmaatregelen. Er dient te worden bepaald op welk tijdstip met de sanering moet worden begonnen.

Saneringstijdstip

Artikel 37, tweede lid, van de Wbb bepaalt dat bij ernstige gevallen van verontreiniging waarvan de verontreiniging onaanvaardbare risico's met zich meebrengt voor mens, plant, dier of verspreiding, gedeputeerde staten bepalen dat met de sanering moet worden begonnen op een door hen vast te stellen tijdstip dat zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van de beschikking ligt.

Er is sprake van onaanvaardbare risico's voor het ecosysteem.

Het tijdstip waarvoor de sanering (minimaal van het deel van het geval waar de risico's zich voordoen) op deze locatie moet zijn gestart is 1 januari 2014.

Tijdstip indienen saneringsplan

Artikel 37, tweede lid, van de Wbb bepaalt dat bij ernstige gevallen van verontreiniging waarvoor de verontreiniging onaanvaardbare risico's met zich meebrengt gedeputeerde staten het uiterste tijdstip van indienen van het saneringsplan kunnen aangeven.

Op basis van de ernst van de verontreiniging en de onaanvaardbare risico's die het geval van verontreiniging met zich meebrengt, moet uiterlijk 1 juli 2013 een saneringsplan worden ingediend.

Gebruiksbeperkingen

Ingevolge artikel 37, vierde lid van de Wbb, kunnen gedeputeerde staten aangeven welke beperkingen in het gebruik van de bodem door de eigenaar, erfpachter of gebruiker van het grondgebied waar sprake is van een ernstig geval van verontreiniging, in acht moeten worden genomen.

De volgende gebruiksbeperkingen moeten voor het perceel U 427 in acht worden genomen:

- geen beweiding en geen gebruik van het gras / hooi als voer voor dieren;
- geen graafactiviteiten en niet ploegen.

Zienswijzen

Er zijn twee zienswijzen ingediend.

1. De eerste zienswijze, gedateerd 10 november 2011 is ingediend door de heer C.I. Mol, wonende aan de Vlaamseweg 1 te 's-Heer Arendskerke en ingekomen bij de provincie op 15 november 2011, derhalve tijdig. Samengevat houdt de zienswijze het volgende in. In de ontwerp-beschikking zijn gebruiksbeperkingen opgenomen ten aanzien van het perceel kadastraal bekend gemeente Goes, sectie U, nr. 427. Hieruit begrijpt de heer Mol dat het perceel tot aan het moment van saneren niet meer gebruikt mag worden voor beweiding, dat het gras niet meer als voer mag dienen voor dieren en dat er op het perceel niet gegraven of geploegd mag worden. Hierdoor zal het perceel niet meer in zijn huidige vorm gebruikt/beheerd kunnen worden, waardoor het gevaar bestaat dat het perceel zal veronkruiden met mogelijk het doorlopen van wortelonkruiden en overwaaien van onkruidzaden naar het aangrenzende perceel van de heer Mol. Dit geldt in het bijzonder voor de scheidingsgreppel, gelegen op het genoemde perceel. Mocht het perceel verwilderen kan dit bovendien derden aantrekken daar afval te storten. Hij verzoekt de gemeente Goes als eigenaar van het perceel het geheel goed te onderhouden.
2. De tweede zienswijze is ingediend door de heer C.F. Bevelander, namens de afdeling economische zaken van gemeente Goes, per mail ingekomen bij de provincie op 22 november 2011, derhalve tijdig. Samengevat verzoekt de gemeente in haar zienswijze om de startdatum voor de uit-

voering van de bodemsanering vast te stellen op 1 januari 2015, waarbij het saneringsplan voor 1 juli 2014 ingediend dient te worden. Dit vanwege het vrij kunnen maken van de benodigde middelen voor de sanering.

Onze reactie op de zienswijzen

Ad 1.

De zienswijze van de heer Mol heeft geen betrekking op zaken gerelateerd aan de Wet bodembescherming, maar op een civiele kwestie tussen de heer Mol en de eigenaar van de aangrenzende percelen waar onderliggende beschikking betrekking op heeft. Gemeente Goes is eigenaar van deze percelen. De provincie heeft de zienswijze aan de gemeente kenbaar gemaakt en hen verzocht contact op te nemen met de heer Mol om afspraken te maken over het beheer van de grond tot aan het moment dat de sanering plaats zal vinden. In hun reactie heeft de gemeente aangegeven in overleg met de heer Mol afspraken te zullen maken over een passend beheer van de gronden in afwachting van de bodemsanering.

Ad 2.

Wij kunnen akkoord gaan met deze aanpassing.

5. Besluit

Gelet op het bovenstaande en de Wet bodembescherming besluiten wij als volgt:

BESLUIT

Ernst van het geval van verontreiniging

De verontreiniging van de bodem op de locatie Vlaamseweg ongenummerd te 's-Heer-Arendskerke (kadastraal bekend gemeente Goes, sectie U nummers 427 en 434) is een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Spoedeisendheid van de sanering van het geval van ernstige verontreiniging

Op het deel van het geval van ernstige verontreiniging waar onaanvaardbare risico's zijn (perceel 427), is de sanering van de verontreiniging spoedeisend en met de sanering van dat deel moet uiterlijk 1 januari 2015 worden begonnen.

Tijdstip indienen saneringsplan

Uiterlijk 1 juli 2014 moet een saneringsplan worden ingediend.

Gebruiksbeperkingen

- Tot aan het moment van saneren mag perceel U 427 niet meer gebruikt worden voor beweiding en mag het gras/hooi niet meer als voer voor dieren dienen.
- Geen graafactiviteiten en niet ploegen van het perceel U 427.

6. Voorschriften

Aan het besluit worden bij het huidige gebruik in het kader van de Wet bodembescherming geen voorschriften verbonden.

7. Rechtsbescherming en inwerkingtreding.

Beroep

Belanghebbenden kunnen schriftelijk beroep instellen tegen dit besluit bij de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage.

In het beroepschrift neemt u tenminste op uw naam, uw adres, de datum, tegen welk besluit u beroep instelt (zo mogelijk een kopie meezenden) en waarom. Het beroepschrift dient te worden ondertekend. U moet het beroepschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met uw beroep geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt beroep in te stellen, kunt u een informatiefolder aanvragen op het telefoonnummer 0118-631400. U kunt de informatie ook downloaden via <http://loket.zeeland.nl/bezwaar/beroep>.

Wij wijzen u erop dat het beroep niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening (artikel 8:81, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht jo. artikel 36, lid 1 van de Wet op de Raad van State). U richt het verzoek aan de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Inwerkingtreding

Ingevolge artikel 20.3 van de Wet milieubeheer treedt dit besluit in werking nadat de termijn van zes weken voor het indienen van een beroepschrift is verlopen. Tenzij iemand een verzoek om schorsing of een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening heeft ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. In dat geval treedt dit besluit in werking, nadat de Voorzitter op dat verzoek heeft beslist.

N.B.

Met de uitvoering van het saneringsplan kan volgens artikel 39, tweede lid, van de Wbb worden begonnen zodra deze instemmingsbeschikking is genomen. Deze beschikking wordt echter pas van kracht (treedt in werking) nadat de termijn voor het indienen van een beroepschrift is afgelopen. Als iemand een verzoek om schorsing of een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening heeft ingediend, wordt deze beschikking van kracht (treedt in werking) nadat de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op dat verzoek heeft beslist. Als de saneerder al eerder is begonnen, loopt deze het risico dat de werkzaamheden tussentijds worden stil gelegd. Wij adviseren daarom pas met de sanering te beginnen, nadat de saneerder zich ervan heeft overtuigd dat er geen beroep is ingediend en/of een verzoek om schorsing of een voorlopige voorziening is gevraagd bij de Raad van State.

8.Kadastrale registratie

Deze beschikking wordt opgenomen in het openbare register van de Dienst voor het Kadaster op grond van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Wkpb). Op grond van artikel 2 van de Regeling beperkingenregistratie Wbb vloeit uit onderhavige beschikking een publiekrechtelijke beperking voort voor percelen waarvan het vaste deel van de bodem geheel of gedeeltelijk ernstig is verontreinigd. Op die percelen kan tevens een ernstige verontreiniging in het grondwater zijn ontstaan. Het betreft percelen die zich bevinden binnen de interventiewaarde contour in het vaste deel van de bodem.

De publiekrechtelijke beperking heeft betrekking op de volgende percelen:

gemeente	sectie	nummer	Wb of Wbd *
Goes	U	427	Wb
Goes	U	434	Wb

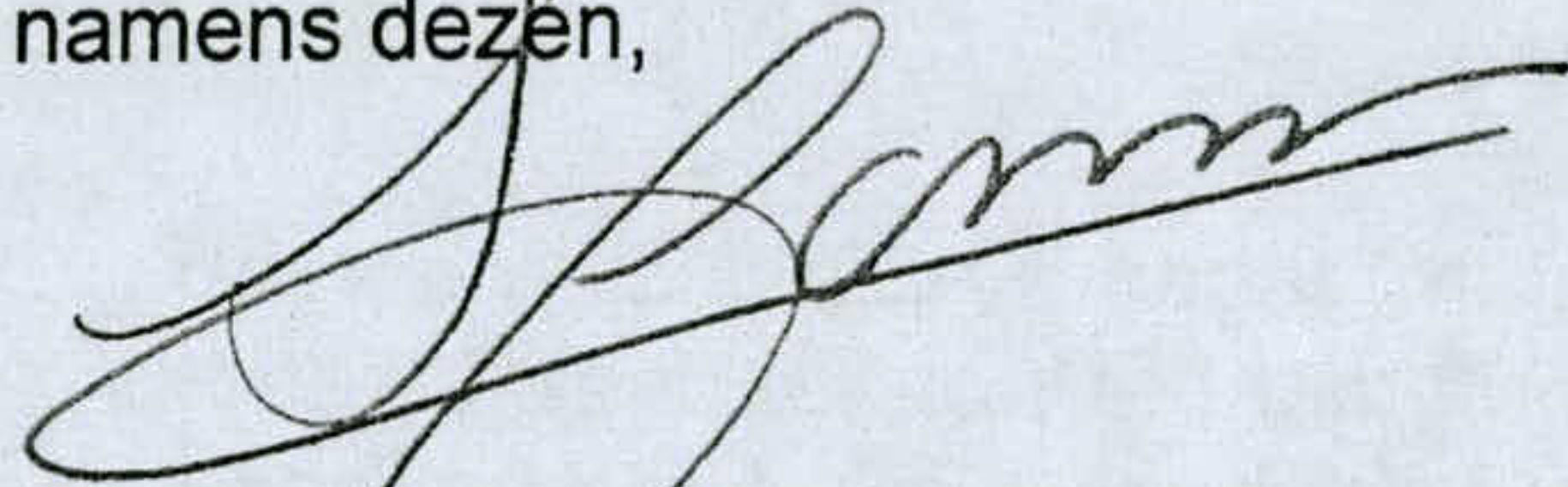
* Wb betreft het gehele perceel; Wbd betreft een gedeelte van het perceel

Bijgevoegd is een kadastrale kaart met daarop de interventiewaardecontour en de kadastrale aanduiding van de onroerende zaak/zaken waarvoor de publiekrechtelijke beperking geldt.

Het doel van de inschrijving in het openbare register is kenbaarheid van de publiekrechtelijke beperking. Voor betrokkene/belanghebbende is dit een signaal dat er in het verleden een beschikking op het perceel/percelen is genomen die te maken heeft met de toestand van de bodem.

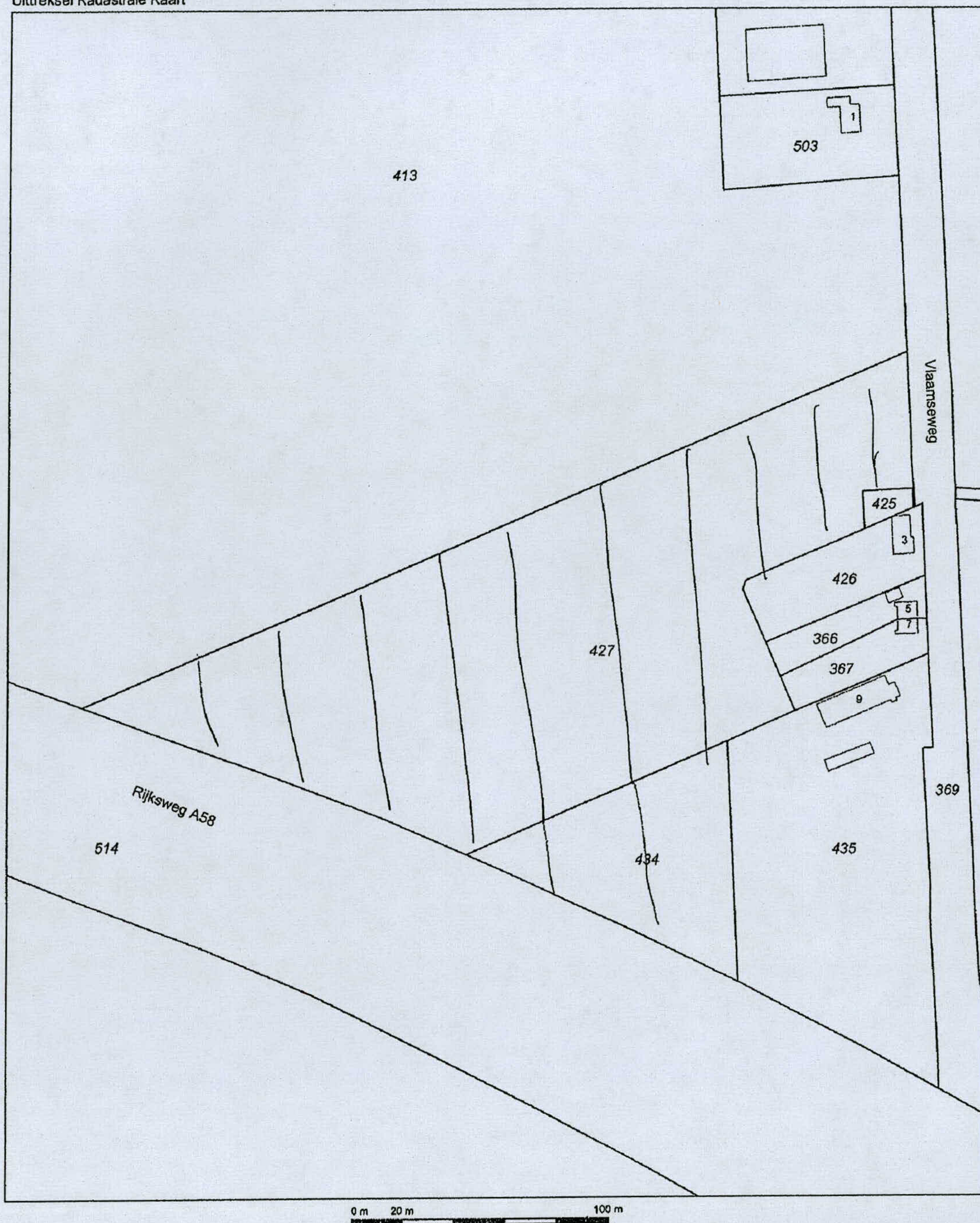
Bij het Kadaster en bij ons kan hierover nadere informatie worden opgevraagd.

Gedeputeerde staten,
namens dezen,

mw. ing. I. Jansen,
hoofd Afdeling Milieuhygiëne.

Uittreksel Kadastrale Kaart

Deze kaart is noordgericht		Schaal 1:2000		
12345	Perceelnummer	Kadastrale gemeente	GOES	
25	Huisnummer	Sectie	U	
—	Kadastrale grens	Perceel	427	
—	Voorlopige grens			
—	Bebouwing			
—	Overige topografie			
Voor een eensluidend uittreksel, Apeldoorn, 26 september 2011 De bewaarder van het kadaster en de openbare registers				
Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend. De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.				